

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге
башкарма комитеты

Карар

№ 14

16.11.2015ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл
жирлегендә 2016-2020 елларга мәдәниятне үстерү»Муниципаль максатчан
программа турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елдагы 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 03.07.1998 елдагы 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАРЫ:

1. 1 нче кушымта нигезендә «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» озак сроклы муниципаль максатчан программасын расларга.
2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга <http://aksubaevo.tatar.ru> Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлегендә мәгълүмат стендларында да.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Савруш авыл жирлеге
Башкарма комитет жетәкчесе

А.Г.Кузьмин

Расланган

Аксубай муниципаль районы
Савруш авыл жирлеге
Житәкче Карары Белән
16.11.2015 ел №14

**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
"2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль
районының Савруш авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»**

**Иске Савруш авылы.
Программа Паспорты**

Программа исеме	"2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның төп уйлап табуучылары	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Савруш авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү, мәдәният учреждениеләренең, кинематография сәнгатенең авыл халкы һәм кунаклары өчен җәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш дәрәжәсен һәм тынычлыгын, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программаның Бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән иҗтимагый фикер формалаштыру
үтәү вакыты	2016-2020 еллар
Ярдәмче программалар	- "2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» "2016-2020 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

<p>Программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>2016-2020 елларга Программаны финанслау күләме 4668,0 мең сум тәшкил итә шул исәптән: 2016 ел -906,0 мең сум 2017 ел-919,6 мең сум 2018 ел – 933,4 мең сум 2019 ел-947,4 мең сум 2020 ел-961,6 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлана һәм бюджетлар формалашуны исәпкә алып ел саен көйләнергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәләр, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү</p>
<p>Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләгә күрсәткечләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2020 елга үсешкә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар саны арту; масса күләм һәм мәдәни-масса күләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; үзешчән сәнгать формированиеләренең һәм аларда катнашучылар санының артуы; жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны 5 чарага кадәр дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым граждандар белән 2 проектка кадәр уртак проектлар саны; жирлектә "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткөрү саны -1; террорчылык һәм экстремистик күренешләренең барлык фактларына да түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегенә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлегенә советы; Савруш авыл җирлегенә Аксубай муниципаль районы башкарма комитеты.</p>

Программаны тормышка ашыру өлкәсенең Гомуми характеристикасы,

шул исәптән проблемалары, аларны хәл итүгә юнәлдерелгән

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлегенә мәдәният объектларының гомуми чөлтәренә 2

китапханә, 2 мәдәни-ял тибындагы учреждение керә. Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм үстерүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 892 мең сум акча жибәрелгән. Тармакта эшләрчеләр саны 5 кеше тәшкит итә. Шактый акчалар материал-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын тәзүгә һәм реконструкциялүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизациялүгә юнәлдерелә.

Социологик тикшеренүләр күрсәткәнчә, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге челтәре халыкның үтенечен тулысынча канәгатьләндерми. Халык бәяләрүләрендә тәэмин ителешнең житәрлек булмавы беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйлә:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигезсезлеге, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданның ихтыяжларына, өстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбилгеләнү, чаралар үткөрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлеге өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән тәэмин итү, шулай ук мәдәният учреждениеләренең халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән хәрәкәт итүләре чикләнгән һәм тормыш эшчәнлегенә башка чикләрүләре белән тәэмин итү чаралары белән тәэмин итү житмәү;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыкаль, театр) фестиваль һәм башка программаларны (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак кулланду заманча югары дәрәжәдәге комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңү механизмы

Проблеманың эчтәлеге	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял тәкъдимнәре гражданның барлык сораулары диапазонын капламый	Мәдәни-ял эшчәнлеге өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын үстерү житәрлек түгел	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизациялү, бюджеттан тыш чараларны, дәрүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләренең житәрлек	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән жиһазлау, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданны өчен мәдәният

булмавы	учреждениеләрен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектларны эшләү һәм гамәлгә кертү зарурлыгы	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Риск белән идарә итү һәм көйләү чаралары

аларның программа максатларына йогынтысын киметү максатыннан

Программаны тормышка ашырганда рискларны анализлау һәм рисклар белән идарә итү Программаның муниципаль заказчы - координаторы – Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Иң җитди рискларга финанс һәм административ рискларны кертәргә мөмкин. Финанс риски-программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәү. Финанс куркынычын чикләү ысулы-программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешелгән нәтижеләргә карап күрсәткечләрен ел саен көйләү. Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлеге бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлеге механизмнарын формалаштыру юлы белән тормышка ашырыла. Административ риск программаның эффектив идарә итмәве белән бәйлә, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ рискны чикләү ысуллары:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны тормышка ашыруга агымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программаның күрсәткечләрен (индикаторларын) үтәүне өзлексез мониторинглау;

халыкка хәбәр итү һәм Программаны тормышка ашыру барышы турында мәгълүматларны ачык бастыру.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар программаның тормышка ашырылуын мониторинглау һәм аның нәтижеләлеген бәяләү нигезендә муниципаль заказчы - Координатор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Төп максатлар, биремнәр, соңгы нәтижеләрне тасвирлау

Программа һәм аны тормышка ашыру сроклары

Программаның максатчанлыгы 2014-2020 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасының Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеген социаль-иқтисады үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып, Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать, мәдәният учреждениеләренең авыл халкы һәм кунаклар өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә проблеманы чишәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә халык һөнәрчелеген саклау, өйрөнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларын саклау һәм нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программалы чараларны тормышка ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016-2020 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" ярдәмче программасы Милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерүне, заманча музыкаль сәнгәтне үстерүне максат итеп куя. Жирлекнең муниципаль концерт оешмалары чәлтәренең бүгенге торышын, 2020 елга кадәр концерт учреждениеләренең үсеш перспективаларын чагылдыра.

"Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау» ярдәмче программасы барлык террорчылык һәм экстремистлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеге территориясендә толерантлык идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыруны, башка культураларга хөрмәт тәрбияләүне камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2020 еллар.

Программаны ресурс белән тәэмин итү

Программаны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тотып.

Программаны финанслауның гомуми күләме 4668,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел - 906,0 мең сум

2017 ел -919,6 мең сум

2018 ел – 933,4 мең сум

2019 ел - 947,4 мең сум

2020 ел - 961,6 мең сум

Программаны тормышка ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразланган характерга ия һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.

Программаны тормышка ашыру механизмы

Программаның чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларның үтәлешен һәм чараларны турыдан-туры башкаручылар тарафыннан нәтижәле файдалануны контрольдә тотат. Программа чараларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә программаның барлык башкаручылары белән программаның заказчысы төзи торган муниципаль контрактлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-иқтисади нәтижәләгән бәяләү

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлегенә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, индивидуумнарның кыйммәти ориентирларын һәм тәртип нормаларын үзгәртүдә чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять эшләвенең нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлый торган индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шулай ук вакытта конкрет ярдәмчә программаларда үз нәтижәләгән күрсәткечләргә булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмчә программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү Программаның муниципаль заказчы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-иқтисади нәтижәсе Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегенә гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсына гамәлгә ашыру өчен уңай иқтисади атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аеруча күрсәтеләчәк:

Аксубай районының Савруш авыл җирлегендә яшәүчеләр халыкларының тулылыгын саклауга ярдәм итүчеләр мәдәни кичеккән бердәмлеген ныгытудә;

иқтисади эшчәнлек, мәдәният һәм сәнгатьтә халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларының һәм мәгълүматларының төрлелегенә һәм үтемлелегенә өчен уңай шартлар тудыруда;

культураны икътисадый үстерү процессларын активлаштыру һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурслар үсешендә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элементә мәдәни лшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә чагыла. Истәлекле урыннар системасын һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләрне формалаштыру экология проблемаларын хәл итү һәм табигый мирасны саклау белән турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау мәсьәләсе белән тыгыз элементәдә мәдәниятне үстерү проблемаларын чишә. Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеге максатчан күрсәткечләргә һәм программада каралган күрсәткечләргә ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

»2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	»2016-2020 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программасы
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Савруш авыл җирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау;</p> <p>- мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренең җирле үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар , мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>-халыкта гражданлык тәңгәллеген, мораль-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру эшчәнлеген гәмәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Мәдәният, сәнгать, җирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә Программа массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар саны арту.</p> <p>Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны,</p>

	ижади потенциалны ачуны, толерантлык, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культурасын тәрбияләүне тәмин итүче " мэдәният» өлкәсендәге системаны үстерү һәм модернизацияләү					
Муниципаль подпрограмманың муниципаль заказчысы	Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2020еллар					
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганакалары, шул исәптән еллар буенча:	Савруш авыл җирлеге бюджеты акчалары финанслау чыганакалары булып тора чыгымнар (мең сум).					
	всего	2016	2017	2018	2019	2020
Җирле бюджет акчалары	5162,3	904	914,6	931,3	945,3	959,4
Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар саны арту; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакуләм һәм мэдәни-массакуләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать формированиеләренең һәм аларда катнашучылар санының артуы;					

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенең Гомуми характеристикасы,

шул исәптән проблемалары, аларны хәл итүгә юнәлдерелгән

Жәмгыять үсешенең хәзерге этабының үзенчәлеге-кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мэдәниятнең социаль ролен арттыру. Шул ук вакытта мэдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе генә түгел, ә һәрбер кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәвенең нигезен, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мэдәни үсешендә кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм сәләтләрен күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу мөһим критерий булып тора. Халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлтелгән мәсьәләләргә хәл итү мэдәният өлкәсендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлыгы белән билгеләнә. Муниципаль программа чараларын тормышка ашыру мэдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән –бу хәзерге

шартларда Савруш авыл җирлегенең социаль-икътисади үсешенең мөһим ресурсларыннан берсе буларак мәдәниятне тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Мәдәният, сәнгать, җирлекнең тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. План нигезендә Программа массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар уздыру.

ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял юнәлеше системасын модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы белән күздә тотыла:

- клуб, китапханә системасында хәзерге заман этабында халык белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
- инновацион формаларны һәм алымнарны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- мәдәни-ял чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- "мәдәният»өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия бирү формаларын, методларын һәм чараларын эшләү ;
- җирлекнең социаль-икътисади үсешендә киңрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;.

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау

Ярдәмче Программаның Исеми	"Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау "(алга таба - Ярдәмче программа)
Төп ярдәмче программаны эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты
Ярдәмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш дәрәжәсен һәм тынычлыгын, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегендә күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм

	мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдәмче Программаның Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Террорчылык һәм экстремистик идеология күренешләренә түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән ижтимагый фикер формалаштыру
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2020еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы:	Ярдәмче программаны финанслауны гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлегә бюджеты акчалары исәбе 10,35 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел -2 мең сум 2017 ел -2,03 мең сум 2018 ел -2,06 мең сум 2019 ел-2,1 мең сум 2020 ел-2,13 мең сум Искәrmә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразлана һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетлар формалашуны исәпкә алып , ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш, шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирелергә тиеш
Субпрограмманы тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру террорчылык һәм экстремистик күренешләренә барлык фактларына түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының Савруш авыл җирлегә территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Ярдәмче программаның үтөлешен контрольдә	Ярдәмче программаны тормышка ашыруны Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлегә Советы

II. Программаны чишү проблемасына Характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигез булып Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, Россия Федерациясендә 2009 елның 5 октябрдәге террорчылыкка каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясенең дәүләт милли сәясәт стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә һәм яшьләрне патриотик тәрбиялүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тора.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Савруш авыл жирлегендә бер дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мәселман – 1; православие – юк; теркәлмәгән дини оешмалар: мәселман - 3; православие - 1.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, игелекле булу, төрле социаль төркемнәр, милләт һәм дин вәкилләренең конструктив хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар, православие чиркәүләре һәм мәселман мәчетләре саны артты.

Шуның белән бергә, ярдәмче программаны эзерләү һәм аны киләчәктә гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге бүгенге вазгыять киеренке булып кала бирә.

Хәзерге вакытта терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, ижтимагый хәрәкәтләрнең һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларның үтәлеше Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлеге алдында торган иң кискен проблемаларны, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, бу нәтижәдә гомуми куркынычсызлыкны ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. Ярдәмче программа чаралары

"2016-2020 елларга Аксубай муниципаль районының Савруш авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Башкару вакыты	башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләрен эш белән тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем	2016-2020 ел.	Аксубай муниципаль районы Савруш авыл жирлеге башкарма комитеты, Аксубай

	алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү		муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлегә» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә.
2	Яшүсмерләр мохитендә экстремизмны профилактикалау өлкәсендәге программалар һәм проектлар республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016- 2020гел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлегә, ӘМР мәдәният бүлегә " МКУ, » Мәгариф бүлегә»МКУ
3	Дини берләшмәләрдә жирлекнең дини берләшмәләрендә дини дин тотучыларга даими рәвештә дини догалар һәм жомга намазлары вакытында диндарларга мөрәжәгать итүне башлап жибәрү, шулай ук дин тотучыларда терроризмны һәм экстремизмны конфликт ситуацияләрен хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләүгә ярдәм итү.	2016- 2020ел	Жирлек башлыгы
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм төбәкаразнгыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау өчен экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016- 2020ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлегә(киләштерү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлау.	2016- 2020ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлегә (киләштерү буенча), Савруш авыл жирлегә башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакий сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була	2016- 2020ел	«Мәгариф бүлегә» МКУ, "Мәдәният бүлегә" МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының жирле

	торган объектларның террорчылыкка каршы якланышы, халыкның тормышын тәэмин итү объектлары буенча " түгәрәк өстәлләр» уздыру.		үзидарә органнары
7	Рейды по выявлению неформальных объединений.	2016-2020ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(киләштерү буенча),
8	Дини конфессия вәкилләре һәм милли диаспора вәкилләре белән теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау өчен әңгәмәләр үткөрү	2016-2020ел	Россия Федераль миграция хезмәтенең ТР буенча идарәсе Аксубай районында бүлекчәсе (киләштерү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча кешеләр күпләп йөри торган биналарда уку дәрәсләре үткөрүне оештыру	2016-2020ел	Аксубай муниципаль районы Савруш авыл җирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(киләштерү буенча), " ТР буенча 102 ФПС ПЧ (ярашу)
10	Экстремизмның төрле формаларының, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкны вәгазьләүче, ижтимагый куркынычны аңлату буенча барлык төр мәгариф учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы рәвештә үткөрү	2016-2020ел	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының Мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районының дини конфессияләре вәкилләре (киләштерү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләштерү буенча)
16	Ярдәмче программа чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	в течении года	"Сельская новь" газетасы редакциясе (киләштерү буенча), Савруш авыл җирлеге клубларында стендларда

